

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

RPO-492908-IX-908/04/TOa

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

Warszawa, 11.05.2005 r.

**Pan
Ryszard KALISZ**

**Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji**

Nawiązując do pisma z dnia 11 lutego 2005 r. (sygn. SMP-079-256/05/EN) w sprawie zakresu przedmiotowego teoretycznej części egzaminu przeprowadzanego w celu uzyskania pozwolenia na broń, pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego zakres przedmiotowy rozporządzenia nie może być rozszerzany w drodze wykładni funkcjonalnej upoważnienia (Wyroki z: 8 października 2002 r., K 36/00, 14 października 2002 r., U 4/01, 11 lutego 2003 r., P 12/02 i 10 grudnia 2003 r., K 49/01). Odstępstwa od treści upoważnienia ustawowego nie mogą być usprawiedliwione względami praktycznymi (np. społecznymi czy ekonomicznymi), ani potrzebami związanymi z rozstrzygnięciem konkretnych problemów prawnych (Wyroki z 11 maja 1999 r. P 9/98 i 5 października 1999 r., U 4/99). Przepis upoważniający do wydania aktu podustawowego odpowiada utrwalonym w praktyce legislacyjnej zasadom techniki prawodawczej o ile wyraźnie oddaje intencje ustawodawcy, nie ma charakteru ogólnikowego i nie przekazuje do unormowania aktem wykonawczym spraw nie wyjaśnionych lub nasuwających trudności przy opracowywaniu ustawy. Rezultatem przestrzegania tych wymagań jest taka konstrukcja aktu wykonawczego, iż zamieszcza się w nim jedynie te przepisy, które regulują tylko sprawy wyraźnie przekazane w upoważnieniu zawartym w ustawie. W omawianym przypadku upoważnienie ustawowe spełnia wymogi poprawnej legislacji, jednak akt wykonawczy

rozszerza zakres spraw przekazanych do uregulowania. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 20 marca 2000 r. w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią (Dz.U. Nr 19 poz. 241 ze zm.) w § 4 ust. 1 pkt 1 określiło zakres przedmiotowy teoretycznej części egzaminu. Obejmuje on między innymi znajomość przepisów ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji oraz przepisów wydanych na jej podstawie. Konsekwencją tego stanu rzeczy jest objęcie zakresem materiału, wymaganego na egzaminie teoretycznym, również norm skierowanych do innych adresatów (podmiotów prawa) np. rozporządzenie MSWiA z 23 kwietnia 2004 r. w sprawie trybu przekazywania właściwym władzom państw członkowskich Unii Europejskiej informacji związanych z nabyciem broni i jej przywozem na terytorium tych państw oraz przewozem broni przez ich terytorium (Dz.U. Nr 89 poz. 861) nakładające na Komendanta Głównego Policji obowiązek przekazywania informacji związanych z nabyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej broni przez cudzoziemca. Przepisy wykonawcze do omawianej ustawy odnoszą się również do członków misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych, Żandarmerii Wojskowej, psychologów czy psychiatrów. Z treści skarg wpływających do Rzecznika wynika, że w praktyce, występujący o broń palną, muszą wykazać się znajomością aktów wykonawczych do ustawy o broni i amunicji (zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia). Jak się okazuje, opracowane pytania nie uwzględniają dyspozycji z art. 16 ust. 1 ustawy, zamiast tego stosując normę wynikającą z § 3 pkt 1 rozporządzenia, poszerzoną następnie o treść § 4 ust. 1 pkt 1. W związku z powyższym nieuprawnione jest stwierdzenie, że cyt: *"trudno w przedmiotowej sprawie mówić o niespójności czy też braku wewnętrznej spójności rozwiązań przyjętych bezpośrednio w ustawie z regulacjami zawartymi w powołanym wyżej rozporządzeniu"*, gdyż *de facto* taka niespójność ma miejsce. Pragnę przy tym podkreślić, iż powyższa niespójność może być usunięta w drodze inicjatywy ustawodawczej. Nic nie stoi na przeszkodzie aby zakres przedmiotowy na egzamin teoretyczny został utrzymany, gdyż trudno byłoby go w sposób precyzyjny sformułować. Natomiast rozporządzenie powinno być zgodne z upoważnieniem do jego wydania, co w omawianym przypadku nie ma miejsca.

W drugiej części udzielonej Rzecznikowi odpowiedzi Pan Minister, prawdopodobnie zasugerował się wzorem karty egzaminacyjnej z teoretycznej części egzaminu, stanowiącej

załącznik do rozporządzenia w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią. Wątpliwości Rzecznika wzbudza nie tyle wzór karty egzaminacyjnej, a już tym bardziej, że karta egzaminacyjna jest imienna, ale fakt, iż egzaminowani w praktyce dostają zestawy pytań już przyporządkowane do konkretnej osoby. Nie ma możliwości losowania pytań egzaminacyjnych. Egzaminowany powinien swoje imię i nazwisko oraz rodzaj broni wpisywać dopiero po wylosowaniu konkretnego zestawu pytań. Wbrew zatem odpowiedzi Pana Ministra powyższa sytuacja umożliwia w sposób oczywisty nadużycia ze strony komisji egzaminacyjnej. Problemem nie jest sam wzór, ale sposób jego stosowania.

W związku z powyższym, na podstawie art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. ogł. w Dz. U. z 1991 r. Nr 14, poz. 147) proszę Pana Ministra o spowodowanie ponownego zbadania sprawy i zajęcie ostatecznego stanowiska, które umożliwi ewentualne dalsze postępowanie Rzecznika w przedmiotowej sprawie.

/-/